

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Aleksander
Nazwisko: Matuszelański
Miejsce urodzenia: Wysokie Mazowieckie
Data urodzenia: 04-03-1927
Imię ojca: Jan
Imię matki: Waleria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Aleksander Matuszelański od sierpnia 1944 do 22.01.1946 należał do organizacji Armia Krajowa/ "Wolność i Niezawisłość" (WiN) na terenie powiatu wysokomazowieckiego. W organizacji tej posługiwał się ps. "Kania" oraz otrzymał broń palną. Zatrzymany 22.01.1946 przez PUBP Wysokie Mazowieckie za przynależność do AK. Zgodnie z postanowieniem WUBP Białystok z 25.03.1946 sprawę przejął Wydział Śledczy WUBP Białystok oraz wszczęto śledztwo przeciwko ww. i postanowiono pociągnąć A. Matuszelańskiego do odpowiedzialności karnej. Wydział Śledczy WUBP Białystok 16.04.1946 zakończył śledztwo i wydał akt oskarżenia. Ww. oskarżony został o to, że: "w miesiącu sierpniu 1944 nie wystąpił z nielegalnej organizacji AK, która miała na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego". W organizacji tej był członkiem rezerwy do dnia zatrzymania tj. 22.01.1946 oraz posiadał i przechowywał bez prawnego zezwolenia władz broń palną. A. Matuszelański tego samego dnia został osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Białymstoku.</p>		<p>Materiały o sygn. KSL-2195 zniszczono 12.05.1988.</p>

Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z 10.07.1946 Aleksander Matuszelański został uznany winnym tego, że poprzez przynależność do organizacji AK od sierpnia 1944 do 29.05.1945 "brał udział w związku mającym na celu obalenie ustroju Państwa Polskiego" oraz tego, że od sierpnia 1944 do 22.01.1946 bez zezwolenia władz państwowych przechowywał broń palną. Za powyższe skazany na 3 lata pozbawienia wolności oraz 2 lata pozbawienia praw publicznych i honorowych praw obywatelskich. Aleksandra Matuszelańskiego osadzono 16.07.1946 w CW Wronki. WSR Białystok, na podstawie ustawy o amnestii z 22.02.1947, wydał 11.03.1947 postanowienie o zwolnieniu ww., zgodnie z którym A. Matuszelański został zwolniony z CW Wronki 23.03.1946. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku z 23.03.1992 (III Ko 818/91) uznano wyrok WSR Białystok (R.572/46) za nieważny w związku z ustawą z 23.02.1991, ponieważ "powyższe orzeczenie było następstwem przynależności i działalności Aleksandra Matuszelańskiego w AK – organizacji walczącej o niepodległy byt Państwa Polskiego i z tym też wiązało się nielegalne posiadanie broni".

IPN Bi 212/882 (R.572/46, III Ko 818/91).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 91 dot. organizacji Armia Krajowa/ Armia Krajowa Obywatelska Obwód Wysokie Mazowieckie krypt. "5"/ "Dąb"/ "Lew nr 5"/ "Buraki-27". Kwestionariusz osobowy na członka organizacji AK/AKO sporządzony przez Wydział "C" WUSW Białystok 12.07.1988 dotyczy Aleksandra Matuszelańskiego ps. "Kania". Ww. od sierpnia 1944 do września 1945 był członkiem AK działającej na terenie powiatu Wysokie Mazowieckie, następnie przeszedł do organizacji "WiN". Został zatrzymany 22.01.1946 przez PUBP Wysokie Mazowieckie. Skazany przez WSR Białystok 10.07.1946 na 3 lata więzienia oraz 2 lata utraty praw publicznych i honorowych praw obywatelskich.

IPN Bi 019/132/4 (2/62).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 90 dot. organizacji "Wolność i Niezawisłość" Obwód Wysokie Mazowieckie krypt. "1"/ "Anna"/ "Aster"/ "Amsterdam"/ "Aniela-51". Kwestionariusze sporządzone przez Wydział "C" WUSW Białystok 13.07.1988 dotyczą Aleksandra Matuszelańskiego ps. "Kania", który od września 1945 do stycznia 1946 był członkiem organizacji "WiN" działającej na terenie powiatu Wysokie Mazowieckie. Zatrzymany przez PUBP Wysokie Mazowieckie 22.01.1946. Skazany przez WSR Białystok 10.07.1946 na 3 lata więzienia oraz 2 lata utraty praw publicznych i honorowych praw obywatelskich.

IPN Bi 019/130/1, IPN Bi 019/131/3 (2/62).